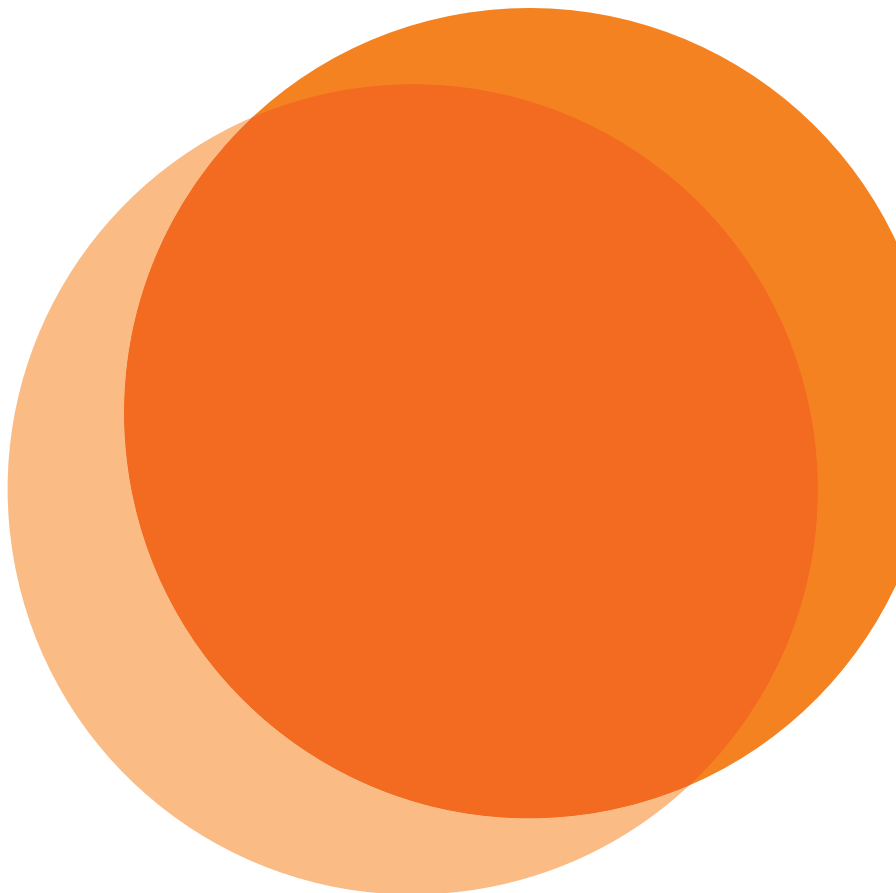

November
07-08-09.
2019

Prokofjev
Csajkovszkij
Capuçon
Shani

Műsor

Renaud Capuçon, hegedű
Vezényel: Lahav Shani

Prokofjev

Háború és béke – nyitány, Op. 91 (5')

Csajkovszkij

D-dúr hegedűverseny, Op. 35 (34')

(I. Allegro moderato – Moderato assai,

II. Canzonetta. Andante, III. Finale. Allegro vivacissimo)

szünet

Prokofjev

Rómeó és Júlia – szvit, Op. 64a és 64b (részletek) (42')

(Montague-k és Capuletek – Júlia mint fiatal lány

– Jelenet – Tánc – Álarcok – Rómeó és Júlia [erkélyjelenet]

– Tybalt halála – Liliomos lányok tánca

– Rómeó és Júlia az elválás előtt – Rómeó Júlia sírjánál)

A művekről

Szergej Prokofjev

Háború és béke – nyitány, Op. 91

Szergej Prokofjev a 20. század első felének kiemelkedő zeneszerzője, élete azonban hibás döntések sorozata. Mind közül a legsúlyosabb, hogy az 1930-as évek közepén visszaköltözött a Szovjetunióba, a sztálini diktatúra kellős közepébe. Ennek hátterében nem a politikai ügyekben való járatlanság vagy naivitás állhatott, sem a zeneszerzőt valóban kínzó honvágy, hanem az, hogy hazájában óriási sikereket arattak művei, míg Nyugaton csökkent a népszerűsége.

A Lev Tolsztoj monumentális regénye nyomán írt opera egész életművének legambiciózusabb vállalkozása, megírását akkor határozta el, amikor a német hadsereg 1941 nyarán támadást indított a Szovjetunió ellen. A hatóságok sok mindent kifogásoltak a darabban, ezért Prokofjev többször is átdolgozta, például hősiebb hangvételűre vette, az orosz nép szerepét pedig nagy kórustablókkal tette hangsúlyosabbá. A sok hányattatás után, posztumusz bemutatott mű kétrészes: az első címe Béke, a másodiké Háború. A nyitány szinte hangról hangra megfelel ennek a kettősségnek, a zene a háború és az emberi érzelmek és szenvedélyek viszonyát, kapcsolatát jeleníti meg.

Érdekességek Az operát 1946. június 12-én mutatták be Leningrádban; a nyitányt először játssza a Fesztiválzenekar.

Mi történt 1946-ban? október 1-jén véget ért a náci Németország politikai, katonai és gazdasági vezetői felett ítélkező nürnbergi per / Salvador Dalí spanyol festő megfestette Szent Antal megkíséretése című képét / megjelent Boris Vian francia író Köpök a sírotkora című regénye / San Franciscóban bemutatták Igor Stravinsky Scherzo à la russe című kompozícióját / megjelent Erich Auerbach német irodalomtudós Miméziis – a valóság ábrázolása az európai irodalomban című műve

Pjotr Iljics Csajkovszkij

D-dúr hegedűverseny, Op. 35

A remekművek születésében sokszor ismeretlen személyek játszanak kulcsszerepet; nemcsak Csajkovszkij hegedűversenyét köszönhetjük egy ilyen embernek, hanem közvetett módon a zeneszerző életművének számos más nagyszerű darabját is. Ez a személy alig huszonkilenc évet élt, Csajkovszkijnál tanult zeneszerzést a moszkvai konzervatóriumban, majd Berlinben lett a 19. század legnagyobb hegedűsének, Joachim Józsefnek a tanítványa. Úgy hívták: Joszif Kotek. Ő ismertette meg Csajkovszkijjal a dúsgazdag Nagyvezsda von Meck özvegyasszonyt, akinek tizenhárom éven át tartó nagylelkű támogatása lehetővé tette a zeneszerző számára, hogy csak a komponálásnak éljen. Másfelől Kotek volt az, akinek személye és művészete előhívta az iránta egy ideig gyengéd érzelmeket tápláló Csajkovszkijból a zeneirodalom talán legdallamosabb alkotását, a szerző bevallása szerint is a zenei szépséget középpontba állító D-dúr hegedűversenyt.

A szuperérzékeny, sérülékeny lelkű Csajkovszkij homoszexualitása sokáig talán önmaga számára sem volt egyértelmű, vagy ha igen, bűnös betegségnek élte meg, amelyért akkoriban öt év szibériai kényszermunka járt. Éppen abban az évben, amikor mecénása felkarolta, 1877 júliusában feleségül vette egykori tanítványát, akivel mindössze hat hetet éltek együtt. A mély depresszióba süllyedt zeneszerző 1878 tavaszán a Genfi-tó partjára utazott, a festői Clarens üdülőhelyre, Meck asszony vilájába. Hollétéről táviratban értesítette Koteket, aki egy hét múlva meg is érkezett Berlinből, poggyászában hegedűre és zongorára írt új művek kottájával. Még aznap leültek közösen zenélni, és végigjátszották Lalo Spanyol szimfónia című hegedűversenyét is, ennek a kompozíciónak a világa érlelte meg Csajkovszkijban az elhatározást egy saját hegedűverseny megírására. A D-dúr hegedűversenyben a főtémát, az új dallamokat szinte minden esetben a szólista mutatja be rögtön az első tétel kezdetén. A második tétel címének magyar fordítása „dalocska”, ez után szünet nélkül, átvezetés után, éles kontraszttal következik a rendkívüli vitalitást sugárzó, népies finálé, amelyben a szólista mintha a táncnótát húzó hegedűs szerepét alakítaná: hangol, bejátssza magát, majd rázendít.

Érdekességek A hegedűversenyt 1881. december 4-én mutatták be Bécsben, Adolph Brodsky szólójával és Hans Richter vezényletével; a BFZ legutóbb 2018. március 18-án játszotta Hong Kongban, Ning Feng közreműködésével és Fischer Iván vezényletével.

Mi történt 1881-ben? Washingtonban egy merénylő lelőtte James A. Garfieldet, az Egyesült Államok 20. elnökét / Budapesten a szerző közreműködésével bemutatták Johannes Brahms 2. zongoraversenyét / megjelent Jules Verne regénye, a Nyolcszáz mérföld az Amazonason / Ilja Repin orosz festő megfestette Mogyeszt Muszorgszkij portróját / megalakult a Magyar Vöröskereszt

Szergej Prokofjev

Rómeó és Júlia – szvit, Op. 64a és 64b (részletek)

A leningrádi Mariinszkij Színház egyik neves rendezője, Szergej Radlov kérte fel 1934-ben a már 1932-ben szovjet állampolgárságot kapott, de még négy éven keresztül Párizs és Moszkva között ingázó Prokofjevet a Rómeó és Júlia balett megírására. Egy nagy tisztogató alkalmával Radlovot kirúgták, és a moszkvai Bolsoj Színházban tervezték bemutatni a balettet. A feladattal megbízott két színházi szakember a forgatókönyvet átvette, egy nem elhanyagolható változtatással együtt: a dráma végén a szerelmespár életben maradt. „Az okok, amelyek ilyen barbarizmus elkövetésére késztettek minket, tisztán koreográfiai jellegűek voltak – magyarázta később Prokofjev. – Az élő emberek tudnak táncolni, de a holtan fekvők nem.” A beavatkozás mindenestre nem aratott osztatlan lelkesedést a cenzorok körében, így végül visszatértek a shakespeare-i befejezéshez.

Ez a mű ma a zeneszerző egyik legnépszerűbb alkotása, a bemutató idején azonban nehezen lehetett volna ezt megjósolni, annyi bonyodalom előzte meg a színre állítást. Prokofjev nem várta meg a sokszor elnapolt, éveket csúszo premiért, hanem koncerttermi előadásra összeállított a balett zenéjéből két válogatást – zenei szaknyelven szvitet –: az elsőt 1936. november 24-én mutatták be Moszkvában, a másodikat öt hónappal később Leningrádban. (1946-ban egy harmadik szvitet is készített.)

A teljes balettet érdekes módon egy cseh vidéki színházban, Brnóban adták elő először 1938 decemberében, a szovjetunióbeli bemutatót 1940 januárjában tartották. A premier előtt pár héttel a társulat bojkottal fenyegetőzött, azt követelve, vegyék le a műsorról a darabot, ne várják meg, hogy a közönség kinevesse a produkciót. A problémák végül elsimultak, sőt a mű olyan sikert aratott, hogy a kirendelt kritikusok a szovjet balett nagy eseményének nevezték az előadást, a 20. század egyik legnagyobb táncosának, Galina Ulanova primabalerinának pedig Júlia lett a legragyogóbb szerepe. A produkció Sztálin-díjat kapott, 1955-ben pedig látványos, színes filmet készítettek belőle, amely a Cannes-i Filmfesztiválon elnyerte a Legjobb lírai film díját, valamint Arany Palma díjra is jelölték. **Várkonyi Tamás**

Érdekességek Az első szvitváltozatot 1936. november 24-én Moszkvában, Sebestyén György vezényletével, a másodikat 1937. április 15-én Leningrádban, a szerző vezényletével mutatták be; a szvitekből a BFZ legutóbb 2013. május 12-én játszott egy válogatást Budapesten, Osmo Vänskä vezényletével.

Mi történt 1936-ban és 1937-ben? 1937-ben Moszkvában „államellenes összeesküvés szervezéséért” halálra ítélték Tuhacsevsz-kij marsallt és hét társát / 1936-ban megjelent Klaus Mann német író Mephisto című regénye / 1937-ben a Salzburgi Ünnepi Játékokon bemutatták Benjamin Britten Variációk egy Frank Bridge-témára című művét / Robert Capa magyar származású fotográfus 1936-ban elkészítette A milicista halála című képét / Bernard Shaw Az intelligens nő kalauza a szocializmushoz és a kapitalizmushoz című esszéjével 1937-ben megindult a Penguin Books angol könyvsorozat

LAHAV SHANI

RENAUD CAPUÇON

Budapesti Fesztiválzenekar

Fischer Iván 1983-ban alapította a Budapesti Fesztiválzenekart Kocsis Zoltánnal. Az együttes a kezdetektől az igényes muzsikálást és a közönség sokoldalú szolgálatát tűzte ki célul. Ma a világ tíz legjobb zenekara között tartják számon. A nemzetközi zenei élet legfontosabb fesztiváljain és koncerthelyszínein lépnek fel a bécsi Musikvereintől a New York-i Carnegie Hallig. A BFZ kétszer nyerte el a Gramophone-díjat, egyszer pedig Grammy-díjra is jelölték. Az együttes innovatív koncertjei (Autizmusbarát Kakaókoncert, Titokkoncert, Midnight Music, Concertino, TérTáncKoncert, Közösségi Hét) világszerte egyedülállóak és híresek. A zenekar operaprodukcióit Fischer Iván vezényli és rendezi. Előadásait meghívták a Mostly Mozart Fesztiválra, az Edinburgh-i Nemzetközi Fesztiválra és az Abu-dzabi Fesztiválra is. Fischer Iván 2018-ban megalapította a Vicenzai Operafesztivált.

Lahav Shani

Legfiatalabbként a zenekar történetében, 2018 szeptemberében váltotta Yannick Nézet-Séguint a Rotterdami Filharmonikusok vezető karmesteri posztján. Az idei évadban az Izraeli Filharmonikusok kinevezett zeneigazgatójaként dolgozik, mielőtt 2020-ban átveszi a stafétát Zubin Mehtától, aki 50 éve az együttes zeneigazgatója. Shani ezenkívül 2017 óta a Bécsi Szimfonikusok első vendégkarmestere. Rendszeresen vezényli a berlini Staatskapellét, a Berlini Staatsoper produkcióiban és szimfonikus koncerteken egyaránt. Az elmúlt és az elkövetkező időszakban fellépett, illetve fellép a Bécsi Filharmonikusokkal, a Gewandhaus Zenekarral, a Bajor Rádió Szimfonikus Zenekarával, a Berlini Filharmonikusokkal, a Londoni Szimfonikus Zenekarral, a Bostoni Szimfonikusokkal, a Concertgebouw Zenekarral, a Philadelphiai Zenekarral, az Orchestre de Paris-val és a Philharmonia Zenekarral. Zongoristaként több koncerten játszott és vezényelt a Bécsi Filharmonikusokkal, a Philharmonia

Zenekarral, a berlini Staatskapellével, a Concertgebouw Zenekarral és a Rotterdami Filharmonikusokkal. Az idei évadban olyan karmesterek pálcája alatt játszik, mint Valerij Gergijev és Daniel Barenboim. A kamaramuzika terén is jelentős tapasztattal rendelkezik, rendszeres előadója a Verbier-i Fesztiválnak, valamint fellépett az Aix-en-Provence-i Húsvéti Fesztiválon és a Jeruzsálemi Kamarazenekari Fesztiválon is.

Renaud Capuçon

A francia hegedűművész szólólistaként és kamarazenészként egyaránt megalapozta nemzetközi hírnevét. Tanulmányait a Párizsi Konzervatóriumban kezdte, az ott töltött öt év alatt több jelentős díjat kapott. Ezt követően Berlinbe költözött, ahol Thomas Brandis és Isaac Stern tanítványaként elnyerte a Berlini Művészeti Akadémia díját. 1997-ben Claudio Abbado felkérte, legyen a Gustav Mahler Ifjúsági Zenekar koncertmestere. Azóta kiemelkedő szólókarriert tudhat magáénak. Olyan vezető zenekarokkal lépett színpadra, mint a Berlini és a Bécsi Filharmonikusok, a Londoni Szimfonikus Zenekar, a Francia Nemzeti Zenekar, a Francia Rádió Filharmonikus Zenekara, a Scala Filharmonikus Zenekara, a Bostoni Szimfonikusok vagy a New York-i Filharmonikusok. Karmesterpartnerei között megtalálható Gergijev, Barenboim, Bychkov, von Dohnányi, Dudamel, Eschenbach, Haitink, Harding, Nelsons, Shani, Ticciati és van Zweden. Elkötelezett kamarazenészként olyan művészekkel dolgozott együtt, mint Argerich, Barenboim, Bashmet, Bronfman, Buniatishvili, Pires, Trifonov vagy Yuja Wang, valamint testvére, a gondnokművész Gautier Capuçon. Emellett két fesztivál művészeti igazgatója is, 2016 óta vezeti a Gstaadi Sommets Musicaux fesztivált, 2013-ban pedig megalapította az Aix-en-Provence-i Húsvéti Fesztivált, amelyet azóta is ő irányít. Renaud Capuçon Guarneri del Gesù 1737-ben készített „Panette” nevű hangszerén játszik, amely korábban Isaac Stern tulajdona volt. A francia kormány 2011 júniusában a Nemzeti Érdemrend lovagja, 2016 márciusában pedig a Becsületrend lovagja címmel tüntette ki a művészt.

Zenészek

I. hegedű Major Tamás (koncertmester), Biró Ágnes,
Czenke Csaba, Eckhardt Violetta, Gál-Tamási Mária, Gulyás Emese,
Hrib Radu, Illési Erika, Iván Tímea, Kádár István, Kostyál Péter,
Lesták Bedő Eszter, Oláh Gyöngyvér, Sipos Gábor

II. hegedű Pilz János, Bodó Antónia, Czirók Györgyi,
Gátay Tibor, Haják Krisztina, Jász Pál, Lezsák Zsófia, Molnár Noémi,
Mózes Anikó, Szabó Levente, Szefcsik Zsolt, Szlávik Zsuzsanna

Brácsa Gálfi Csaba, Bányai Miklós, Bodolai Cecília,
Csoma Ágnes, Fekete Zoltán, Juhász Barna, Natalie Loughran,
Polónyi István, Reinhardt Nikoletta, Yamamoto Nao

Cselló Szabó Péter, Dvorák Lajos, Eckhardt Éva, Kertész György,
Liptai Gabriella, Mahdi Kousay, Mód Orsolya, Sovány Rita

Nagybőgő Fejérvári Zsolt, Kaszás Károly, Lajhó Géza, Lévai László,
Martos Attila, Sipos Csaba

Fuvola Pivon Gabriella, Jóföldi Anett, Nagy Bernadett

Oboa Johannes Grosso, Eva Neuszerova, Marie-Noëlle Perreau

Klarinét Ács Ákos, Csalló Roland, Szitka Rudolf, Szűcs Zoltán

Fagott Tallián Dániel, Gordon Fantini, Patkós Sándor

Kürt Szőke Zoltán, Bereczky Dávid, Nagy Zsombor, Szabó András

Trombita Pálfalvi Tamás, Czeglédi Zsolt, Póti Tamás

Harsona Szakszon Balázs, Sztán Attila, Wagner Csaba

Tuba Bazsinka József

Timpani Dénes Roland

Ütőhangszerek Fábry Boglárka, Herboly László, Kurcsák István,
Pusztai Gábor

Hárfa Polónyi Ágnes

Zongora Báll Dávid

BFZ-hírek

Ha a BFZ-vel karácsonyozna, érdemes résen lenni

Bár még csak november elején járunk, a jegyek nagy része már elfogyott karácsonyi koncertünkre, melynek programját idén is Önök állíthatják majd össze a december 26-i kívánsághangversenyen. Az esemény házigazdája természetesen ezúttal is Fischer Iván lesz. Ha koncertjegyeket tennének a fa alá, szintén érdemes figyelni híreinket, mert hamarosan kedvezményes karácsonyi csomaggal jelentkezünk közönségünk számára.

www.bfz.hu

Új Kakaókoncert-időpont!

„A kisfiam lassan úgy várja ezeket az eseményeket, mint a Mikulást (pedig egész évben Mikulás-lázban ég)! Nagyon megszerették vele a komolyzenét.” **November 16-án 11:30-tól** ismét Autizmusbarát Kakaókoncertet adunk. Az eseményre mindenkit szeretettel várunk, azokat is, akik már nem tudtak jegyet vásárolni klasszikus Kakaókoncertjeinkre. A koncert programja megegyezik a klasszikus Kakaókoncert programjával. Jegyet a www.bfz.hu oldalon vásárolhatnak.

Ajánljuk még

Január 10–11.

Zeneakadémia

Vivaldi

Vivaldi: Az ünneplő Szajna, RV 693

Baráth Emőke (szoprán)

Sonia Prina (alt)

Brindley Sherratt (basszus)

Művészeti vezető: Jonathan Cohen

Január 19–20.

Müpa, Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Beethoven, Schumann

Beethoven: D-dúr hegedűverseny, Op. 61

Schumann: 2. (C-dúr) szimfónia, Op. 61

Benjamin Beilman (hegedű)

Vezényel: Marek Janowski

Február 15–16–17.

Müpa, Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Mahler

Mahler: Gyermekgyászdalok;

5. (cisz-moll) szimfónia

Gerhild Romberger (mezzoszoprán)

Vezényel: Fischer Iván

Támogatói Klub 2019-20

A karmester köre

Arany fokozat 220volt.hu, Walter Katalin

Ezüst fokozat Bernhard Hulla, Illés Gábor, Nicholas Kabcenell és Gudor Orsolya, Simor András, Szecskay Ügyvédi Iroda, Sylvia Tóth, Vámos György dr., Hubertus von Wulffen

Bronz fokozat Stephen Benko, Bojár Gábor és felesége, Zanker Zsuzsanna dr., Élő Nóra

Mecénásaink

Arany Bottka Erzsébet dr. és Feldmájér Péter dr., אליעזר יצחק בן אברהם, John Farago, Ferjentsik Miklós dr., Juhász Zoltán hangszerézmester, Meinczinger-Krug Zsuzsanna és Krug Armin, Mosonyi Ágnes, Rényi Andrea és Straub Elek, Szelényi Iván, Varga Júlia, Zsámboki Gabriella dr.

Ezüst Arriba Taqueria, Balázs Árpád és Dénes Andrea, Bognár Péter – Vaya Travel Kft., Richard Brasher, Bródy Péter dr. és Ildikó, Csépe Valéria dr., Csík Gabriella dr., Garai Ferenc és Győri Zsuzsanna dr., György Pál dr. és Simon Ágnes, Jalsovszky Ügyvédi Iroda, Kertész Gabriella dr., közjegyző, Kiss Viktor dr., Kohlrusz Milán és Szabó Dária, Köves Ildikó és Sparing László, Lányi Zoltán dr. ügyvéd, Lengyel Péter, Marschall Miklós, Mártonfi Attila, Mécs Endre, Mészáros János és Mészárosné dr. Bende Hedvig Mária, Nyitrai István, SBGK Ügyvédi Iroda, Szamosi Katalin dr., Sólyom Éva dr., Steiner László, David és Petra Thompson, Varga Ildikó dr., Varsányi Katalin és Pál, Vihar Judit dr., Zoltán Ágnes és István

Bronz Bacher Gusztáv, Bakró-Nagy Mari-
anne, Barta Péter, Beghetto Klára, Berger Györgyné, Boros István, Bócs Ferenc, Burger Balogh Ingeborg, Csillag György dr., Drexler Miklós, Egervári Gábor dr., Gergely Pál dr., Fortuna Galéria, Göczőné Magyar Andrea, Göncz Kinga és Benedek László dr., Gyarmati György, Hanák Gábor, Hancz László és Mes-
ter Éva, Havass Miklós, Horváth Ágnes dr., Horváth Jánosné dr. és Fekete István, Su-

zanne Huebner, Kalmár György, Kelemenné dr. Visky Katalin, Király Éva, Király Júlia, Komáromy Péter dr. és Pollák Katalin dr., Kőköny Mihály dr. és Stiller Mária, Lantos István dr., László And-rás – Professional Orvosi Kft., Richard Lock, Markovich György dr., Molnár Gábor dr., Némethölgyi Ágnes, Pre-Tax Kft., Sáfár László dr., Salgó Judit, Sági Lajosné, Sík Endre és az unokák, Soltész + Soltész Kft., Somfai Éva dr. – Somfai és Társai Iparjogi Kft., Surányi Sándor és Sándorné, Szántó Csaba, Szauer Péter, Szegvári Mária dr., Székely Zoltán, Szilágyi Béláné, Szilágyi Éva és Horváth Péter, Szőke Helga és András, Tóth Gábor és felesége, Vámos Tibor, Zachár Zsófia és 3 anonim támogató

Pártoló tagjaink

Arany Bakonyi Árpád Móric dr. és felesége, Bálint Andrásné dr., Bánáti Mária, Barna Judit dr., Barta Pál, Batta Mária, Bittner Péterné, Dögei Anna, Eisler Péter dr., James és Maria Eliason, Felkai Tamás, Gala Tours, Garics Zoltánné, Gerő Katalin dr., Karl Philip Hall, Hargitai Tibor, Holéci József, Juvancz Beáta, Kelemen László dr., Kiss Erzsébet, Kocsány János, Kraici Márton és Kraiciné dr. Szokoly Mária, Lantos Mihály és Berkes Zsuzsanna dr., László Attila, Madách Zsuzsánna, Mészáros Balázs, Nyárádiné dr. Szabady Judit, Pak-sy László dr., Pálfia Judit dr., Reich Tamás, Cash Back Hungary Kft., Soltész Anikó dr., Somogyi Éva és Horváth László, Spohn Ferenc, Szabó & Szomor Ügyvédi Iroda, Szever Zsuzsanna dr. és Dalos Mihály, Szigeti Éva dr., Tanos Zsuzsa, Tárnok Gyöngyi, Tatrai Ágnes és 6 anonim támogató

Ezüst Alföldi István, Ambrus Ágnes dr., Apáthy István, Bálint Péter, Bárd Anna, Barta Éva, Beck Éva, Bende Zoltán, Benedek Andor, Benedek János, Bérczi Gábor, Berényi Gábor és Pető Katalin dr., Bertalan Éva dr., Böszörményi Katalin dr., Csanádi Judit, Csernay László dr., Csomós András, Dévai Tibor és felesége, Esztervári Adrienn, Falus András dr., Farkas Gábor, Feldmájér Ágnes és Sándor, Feldmájér Máté, Földényi Éva, Fűredi Gábor, Galambos Imréné dr., Gálosi György, Gálosi Juli, Géta Center Kft., Gordon Pál, Goszták Mária és Madaras Olga, Greiner Ákos, Gyulai András, Halász Anna, Halász Gábor dr., Hegedűs Andrásné, Hegyes Erzsébet dr. és Szolnoki Gábor, Hornung Hajnalka és János, Horváth Anna, Horváth István dr., Horváth

László, Horváthné Szakonyi Mirella, Hőnig Gábor, Ihász Márta és Spollár József, Jáger Gyula, Kabódi Erzsébet, Kabódi Ferenc, Kabódi Mátyás, Kádi Anna, Keviczky László, Kiss Attila, Komlósi Zsolt, Kőszegi László, Kutas Magdolna, Ladányi Viktória, Lázár József, Lehardt Imre, Löwenberg Gábor és Radó Julianna dr., Makai Katalin dr. és Ungár János, Malatinszky István, Márton János, Matskási István dr., Mohácsi Endréné, Mosonyi Annamária dr., Nagy István, Nagy Mária Éva, Ottó Mária, Patkós Katalin, Patyánik Mihály dr., Péley Bernadette, Pelle Gáborné, Prágai Éva, Ráduly-Kiss Sarolta Ilona, Révai Péter dr., Rimanóczy Zoltán, Rónai Tiborné, Sitkei Éva dr., Sivó Róbert, Szabó Klári, Szentesi Péter dr., Szent-Martoni Mária, Tábor István dr., Tátrai Zsuzsanna, Theatrum Mundi Irodalmi és Színházi Ügynökség, Geoffrey Thomas, Tihanyi Ferenc, Tokaji Nagy Erzsébet, Tolcsvai Rózsa, Torma Kálmán, Tóth Katalin, Tóth Kinga, Tóth Mihály és neje, Valis Éva Márta, Váradi János, Váradi Mónika dr., Varga Péter, Végh Józsefné, Veress Mariann, Vigh János, Vörös Imre, Zeidler Gerdné és 14 anonim támogató **Bronz** Abonyi Iván dr., Ábrahám Zoltán, Agócs Ágnes, Alaxai Rózsa, Almási Józsefné dr., András Andor és Pusztai Éva, Árvay Jánosné, Bakainé Kisfügedi Tünde, Bálint Ferencné, Balogh Edit, Baltay Mária, Banai Endréné dr., Bánki Ervinné, Baranyi Éva dr., Barczikay László, Barsi Gusztáv dr., Benczédi Krisztina, Benkő Judit dr., Berecz József, Boda Zsuzsanna, Bodor József, Bognár Béla dr., Bolyó Ilona Aranka dr., Borissza József, Bölöni Eszter, Bumberák József dr., Buzás Viktória, Csillag Beáta, Csurgó Ottóné dr., Danziger György dr., Deák Ágnes, Deák János, Dorogi Gabriella, Dósai Tamara, Duba Andrea dr., Erdős Erzsébet dr., Fáberné Fejes Katalin és Fáber András, Fábian András, Falus Péter, Faragóné Ható Katalin, Fehéregyházi Zsuzsa, Feldmájer Györgyi és Benedek Zsolt, Félegyházi Pál, Félix László, Földes Iván dr. és Zsuzsa, Francsicsné dr. Czinege Erzsébet, Gadzsokova Kraszimira, Gál Mátyásné, Gál Nóra dr., Gallasz József, Garai Anikó, Genti György dr., Gerő Judit, Gerő Zsolt dr., Gervai Judit dr., Gidáli Júlia dr., Glatt Gábor, Guti Péter, Gyarmati Béla, Gyulai József dr., Hajdu András dr., Halász Péterné, Halbrohr Pál, Hal mágyi Gyöngyvér, Halmos Judit és Magyar Mihály, Hámosi Ferenc, Harsányiné Séllyei Ágnes, Havas Ágnes, Havas István dr., Havas

Katalin, Hegyközi Ilona, Heller Judit, Herczeg Ferenc, Hetényi Ágnes, Hollós Sándor dr., Horváth István dr., Inkei Péter, Jáki János, Jakob Károly, Jankó Katalin, Jászberényi Hanna, Jenei Gábor, Jeney Sarolta, Kálmán Istvánné dr., Kappelne Haraszty Noémi, Kardos István, Kárpáti András, Kárpáti Margit, Kelemen Antal, Kelemen Zsolt, Kerekgyártó Kálmán, Kerényi Gyula, Kertész Zsuzsanna dr., Keve Károly, Kis Ádám, Kiss Balázsné, Kiss Lászlóné, Kitzinger Dávid, Klinga Ágnes, Kneisz Ferenc, Kondor András, Kónya Albert, Kónya Katalin dr., Korodi Mihály és Magyar Zsuzsanna, Kósa Jánosné, Koszorú Lajos, Kovács Katalin, Kovács Zsuzsanna, Kovács Zsuzsanna dr., Kriston József dr., Láner Judit, Lantos Gáborné dr., Lehel Erzsébet Katalin, Lendvayné dr. Győrik Gabriella, Lévai Judit dr., Liliom Károly, Lovas Jánosné, Maár Judit dr. és Krokovay Zsolt dr., Major György dr., Máté András, Matos Lászlóné dr., Meitner Tamás, Meleghegyi Józsefné, Mélykúti Ilona, Mészáros Sándorné, Mezei Katalin, Molnár Gáborné, Monoki Klára, Muth János, Nagy Ákos, Nagy Boldizsár, Nagy Ervinné, Nagy Gábor, Nagy Judit dr., Németh Zsófia, Novák József György, Pallag Tibor, Pálné Kutasi Éva és Banász Andrásné, Palotai Valéria, Pankotai Csaba, Pankotainé Lux Margit, Pável Iván dr., Pernesz Péterné, Pethő Anna dr., Petrucz György, Petur Márta, Pongó Judit, Rácz Zsuzsanna, Rózsa Gyula, Rudas Jánosné, Rutkai Ágnes, Sáfár Judit, Schaffler György, Sikóné dr. Horváth Ágnes, Simon Erzsébet, Soltész András, Solti bérletesek baráti köre (Sáska Géza, Wollák Katalin és Laki Mihály), Süveges Márta dr., Szabó Márta, Szabó Piroska dr. és Oláh Ruben dr., Szabóné Farkas Anikó, Székely Anna, Székely Józsefné dr., Szekeres Sándorné, Szepesi László, Sziráki Edit, Szomor Márta és Rimanóczy Kálmán, Szőke Marianna, Szőnyi Péterné, Szőrncsei Zsuzsa, Sztrinkai László dr., Tardos Julianna, Thuróczy Gyöngyné dr., Török Ilona, Törökné Halász Zsuzsanna, Ujvári Tibor, Ungár Péter, Vajda János és Radnai Mónika, Vajda Julianna dr., Váradi Balázs, Varga Pál, Varga Veronika, Várkonyi Vera dr., Várnai Györgyi dr., Várnai Magdolna és Kajtár István dr., Vass Gabriella, Vassné Mátyók Tinka, Vaszkó Márta, Vidák Jánosné, Volenszky Paula, Wéber László és Arányi Zsuzsanna dr., Zelczerné Déri Erzsébet, Zoltai Józsefné dr. és 48 anonim támogató

Program

Renaud Capuçon, violin
Lahav Shani, conductor

Prokofiev

War and Peace – overture, Op. 91 (5')

Tchaikovsky

Violin Concerto in D major, Op. 35 (34')

(I. Allegro moderato – Moderato assai, II. Canzonetta. Andante,
III. Finale. Allegro vivacissimo)

interval

Prokofiev

Romeo and Juliet – Suite, Op. 64a & 64b (excerpts) (42')

(Montagues and Capulets – The Young Girl Juliet – A Scene

– Dance – Masks – Romeo and Juliet [balcony scene]

– The Death of Tybalt – Dance of the Girls with Lilies

– Romeo and Juliet before Parting – Romeo at the Tomb of Juliet)

About the Music

Sergey Prokofiev

War and Peace – Overture, Op. 91

While Sergey Prokofiev undoubtedly belongs among the great composers of the first half of the 20th century, his life was marred by a series of wrong decisions. The most consequential of these was his moving back to the Soviet Union in the mid-1930s, right at the peak of Stalin's Great Terror. He was arguably prompted to do so less by some sort of political naiveté, nor his undeniable homesickness, but rather by the ongoing success of his works in the Soviet Union in a period when his popularity started to fade in the West.

The opera based on Leo Tolstoy's monumental novel War and Peace was arguably Prokofiev's most ambitious project, inspired by the attack of the German troops on the Soviet Union in the summer of 1941. The authorities found much to criticize in the work, and asked Prokofiev to revise it several times, hence the more heroic tone of the final version, in which large-scale choral tableaux highlight the crucial historical role of the Russian people. The work consists of two parts: the first is entitled War, the second Peace. The overture reflects this duality by focusing on the relationship between war and human emotions.

Pyotr Ilyich Tchaikovsky

Violin Concerto in D Major, Op. 35

Few concertgoers will have heard of Yosif Kotek, even though he played a decisive role in the genesis of Tchaikovsky's Violin Concerto. A former composition pupil of Tchaikovsky, it was Kotek who introduced the composer to the rich widow Nadezhda von Meck, whose generous support allowed Tchaikovsky to dedicate himself exclusively to composition for 13 years. Besides, the composer's tender emotions towards Kotek seem to have inspired this outstandingly melodious work, which Tchaikovsky himself described as one placing beauty in its focus.

The extremely sensitive and vulnerable composer may not have been fully aware of his homosexuality, or at any rate he must have considered it a sinful abnormality, for which people were deported to Siberia for five years. Thus, in 1877, the very year Madame von Meck became his supporter, he married a former pupil of his, but the young couple lived together for a mere six weeks. In the spring of 1878 the deeply depressed Tchaikovsky travelled to Clarens, a holiday resort at Lake Geneva, where Madame von Meck had a villa. He sent an invitation to Kotek in Berlin, who arrived in a week, bringing along new works for violin and piano. The two started to make music immediately, playing from beginning to end Édouard Lalo's *Symphonie espagnole*, which appears primarily to have inspired Tchaikovsky to write a concerto of his own.

In his *Concerto in D major* the main theme and indeed almost all the relevant melodies are first presented by the soloist, right at the beginning of the relevant formal sections. The title of the second movement is 'little song', after which there is no break, only a brief transition to the finale that presents a sharp contrast. The extraordinary vitality of this movement is due to its evoking a folk scene, in which the soloist seems to play the role of the band leader: he tunes his instrument, practices a bit and eventually starts to play the dance tune with full force.

Sergey Prokofiev

Romeo and Juliet – Suite, Op. 64a & 64b (excerpts)

Prokofiev became a Soviet citizen in 1932, but kept commuting between Paris and Moscow for four more years. It was right in the middle of this period that Sergey Radlov, one of the famous stage-directors of the Mariinsky Theatre in Leningrad, commissioned him to write a ballet based on the story of *Romeo and Juliet*. In the course of a new wave of political cleansing Radlov was fired and the premiere was moved to the Bolshoi Theatre in Moscow. The local staff took over the original script but radically changed the end of the story: in this Moscow version both lovers survived. 'The reasons that lead us to such a barbarism were purely choreographic,' the composer later explained. 'Living people can dance, but the dead cannot dance lying down.' In any case, the reception of this dramatic change was rather mixed even among the censors,

and so in the end Shakespeare's original conclusion was restored. Today *Romeo and Juliet* belongs among Prokofiev's most popular works, but the many complications preceding the premiere hardly promised such a bright future for the ballet. Frustrated by the countless delays, Prokofiev did not wait until the actual premiere but prepared two selections from the music of the ballet for concert performance. The first suite was premiered on 24 November 1936 in Moscow, the other five months later in Leningrad. (A third suite was added by the composer as late as 1946.) Intriguingly, the complete ballet was first performed in Brno (then Czechoslovakia) in December 1938, while in the Soviet Union it was staged only in January 1940. A few weeks prior to the premiere the ballet company threatened with a boycott and demanded the withdrawal of the work, since they were convinced that the audience would only laugh at it. Controversies were eventually settled and *Romeo and Juliet* proved such a success that critics hailed its premiere as a great moment in the history of Soviet ballet culture, and Julia soon became a Classic role of prima ballerina Galina Ulanova, one of the great dancers of the 20th century. The production received a Stalin Prize and was also adapted for the screen in 1955, resulting in a spectacular color movie that was awarded the prize for the Best Lyrical Film in Cannes and also nominated for the Golden Palm. **Tamás Várkonyi**

The Artists

Budapest Festival Orchestra

Iván Fischer co-founded the Budapest Festival Orchestra with Zoltán Kocsis in 1983. From the very beginning, the ensemble has been committed to high-quality music-making and serving its audiences in diverse ways. Today, the BFO is rated among the top ten orchestras in the world, and has given performances at major international music festivals and concert venues, from the Musikverein in Vienna to the Carnegie Hall in New York. The BFO has won two Gramophone Awards and also received a Grammy nomination. Its innovative concerts, such as Autism-friendly Cocoa Concerts, Surprise Concerts, Midnight Music, Concertino, the Dancing on the Square project and Community Weeks, stand unparalleled and have gained fame throughout the world. The Orchestra's opera productions are conducted and directed by Iván Fischer and have been invited to the Mostly Mozart Festival, the Edinburgh International Festival and the Abu Dhabi Festival. Iván Fischer founded the Vicenza Opera Festival in 2018.

Lahav Shani

In September 2018, Lahav Shani took over from Yannick Nézet-Séguin as Chief Conductor of the Rotterdam Philharmonic Orchestra, becoming the youngest Chief Conductor in the orchestra's history. This season, he holds the title of Music Director Designate of the Israel Philharmonic Orchestra, before he takes over from Zubin Mehta, who has held his position for 50 years, as Music Director in September 2020. Shani has also been Principal Guest Conductor of the Vienna Symphony Orchestra since 2017. Shani works regularly with the Staatskapelle Berlin, both in opera productions at the Staatsoper Berlin and for symphonic concerts. Recent and upcoming guest conductor highlights include engagements with Vienna Philharmonic, Gewandhaus Orchester, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Berliner Philharmoniker, London Symphony Orchestra, Boston Symphony Orchestra, Royal Concertgebouw Orchestra, Philadelphia Orchestra, Orchestre de Paris and Philharmonia

Orchestra. As a pianist, the Shani has play-directed piano concerti with many orchestras including the Vienna Philharmonic, Philharmonia Orchestra, Staatskapelle Berlin, Royal Concertgebouw Orchestra and Rotterdam Philharmonic Orchestra. In the 19/20 season, Shani has been invited to play under conductors including Valery Gergiev and Daniel Barenboim. Shani also has considerable experience performing chamber music, is a regular performer at the Verbier Festival, and has appeared at the Aix-en-Provence Easter and Jerusalem Chamber Music Festivals.

Renaud Capuçon

French violinist Renaud Capuçon is firmly established internationally as a major soloist, recitalist and chamber musician. He began his studies at the Conservatoire de Paris, winning numerous awards during his five years there. Following this, Capuçon moved to Berlin to study with Thomas Brandis and Isaac Stern and was awarded the Prize of the Berlin Academy of Arts. In 1997, he was invited by Claudio Abbado to become concert master of the Gustav Mahler Jugendorchester. Since then, Capuçon has established himself as a soloist at the very highest level. He performs with leading orchestras such as the Berlin and Vienna Philharmonic, London Symphony Orchestra, Orchestre National de France, Orchestre Philharmonique de Radio France, Filarmonica della Scala, Boston Symphony and New York Philharmonic. His many conductor relationships include Gergiev, Barenboim, Bychkov, von Dohnányi, Dudamel, Eschenbach, Haitink, Harding, Nelsons, Shani, Ticciati and van Zweden. A great commitment to chamber music has led him to collaborations with Argerich, Barenboim, Bashmet, Bronfman, Buniatishvili, Pires, Trifonov and Yuja Wang, as well as with his brother, cellist Gautier Capuçon. He is also the Artistic Director of two festivals, the Sommets Musicaux de Gstaad, since 2016, and the Easter Festival in Aix-en-Provence, which he founded in 2013. He plays the Guarneri del Gesù 'Panette' (1737), which belonged to Isaac Stern. In June 2011 he was appointed 'Chevalier dans l'Ordre National du Mérite' and in March 2016 'Chevalier de la Légion d'honneur' by the French Government.

Finzi Brahms Berlioz

Vilde Frang (hegedű)

Truls Mørk (cselló)

Vezényel: Mark Elder

Budapesti Fesztiválzenekar

december **12-13.+15.** Müpa

jegyek: www.bfz.hu

A BFZ

Budapesti Fesztiválzenekar

Művészeti vezetés

Zeneigazgató: Fischer Iván

Művészeti tervezési

tanácsadó: Jennifer Spencer*

Ügyvezetés

Menedzser-igazgató: Martin Hoffmann

Menedzserigazgató-helyettes:

Erdődy Orsolya

A menedzser-igazgató személyi

asszisztense: Szántó Ildikó

Produkciómenedzsment

Operatív menedzser: Zöld Krisztina

Operatív munkatárs, közösségi

programkoordinátor: Szani Szolongo

Ifjúsági programkoordinátor:

Melisko Krisztina

Turnémenedzser: Pócs Bence

Turnéasszisztens: Wolf Ivett

Technikai vezető: Zentai Róbert

Technikai munkatárs:

Kathi Sándor, Siba István

Zenekari titkár: Kelemen Éva

Marketing, kommunikáció, közönségkapcsolatok

Marketingigazgató: Kolesár Krisztián

Marketingmunkatárs:

Ondok Csilla, Tiszolczi-Bertalan Anna,

Zeller Anna

PR-menedzser: Tossenberger Adél

PR, kommunikáció: Váradi Júlia*

Közönségkapcsolatok:

Molnár Adél, Máthé Kiss Simona

Egyéni támogatás, Támogatói Klub

Deák Zsuzsanna*

Pénzügy

Főkönyvelő: Maglódi Györgyné

Könyvelés: Szalai Lászlóné

Titkárság

Titkársági asszisztens:

Aranyosné Boros Angyalka

Budapesti Fesztiválzenekar Alapítvány

Elnök: Simor András

Kurátorok: Besenyi Péter, Boros István,
Heal Edina, Bernhard Hulla, Illés Gábor,

Nicholas Kabcenell, Szeckay András,
Sylvia Tóth, Vámos György dr.,

Varga Zoltán

Tiszteletbeli kuratóriumi tag:

Marschall Miklós

A felügyelő bizottság tagjai:

László Csaba (elnök), Jalsovszky Pál,

Juvancz Beáta, Terták Ádám

Budapesti Fesztiválzenekar Egyesület

elnöke: Bánffy Eszter

A BFZ Alapítvány a külföldről támo-
gatott szervezetek átláthatóságáról
szóló 2017. évi LXXVI. törvény alapján
külföldről támogatott szervezetnek
minősül.

*külsős tanácsadó

A

CSAK KLASSZIKUSAN!

Zene éjszakája

2019. NOVEMBER 16.
18-24 ÓRA KÖZÖTT

BFTK
Budapesti Fesztivál-
és Turisztikai Központ
Károlyi Miklós utca 10. Budapest

Budapesti
Fesztiválzenekar

BUDAPEST

[f/a.zene.ejszakaja](https://www.facebook.com/a.zene.ejszakaja) | [i/azeneejszakaja](https://www.instagram.com/azeneejszakaja)
#azeneejszakaja #zeneejszakaja

Támogatók

Köszönjük az eddigi támogatást partnereinknek!

Gyémánt fokozatú partnerek

Ezüst fokozatú partner

Támogató partnerek

Állami partnerek

Stratégiai partnerek

Médiapartnerek

Kövessen minket:

 @Fesztivalzenekar

 @BFO – Budapest Festival Orchestra

 @Budapest Festival Orchestra

 @budfestivalorch

 @BudFestivalOrch

A BFZ elérhetősége

Titkárság:

1033 Budapest, Polgár utca 8–10/B

Telefon: +36 1489 43 30

E-mail: info@bfz.hu

Jegyrendelés: rendeles@bfz.hu

Próbaterem: 1034 Budapest,

Selmeci utca 14–16.

Honlap és online jegyvásárlás:

www.bfz.hu

Kiadja a Budapesti Fesztiválzenekar

Alapítvány

Felelős kiadó a BFZ menedzser-

igazgatója, Martin Hoffmann

Budapesti
Fesztiválzenekar
2019-20

WWW.BFZ.HU

